

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

21. Qualis Massiliensium electio & prædestinatio ad vitam æternam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

Qualis Massiliensium electio & prædestinatio
ad vitam æternam.

CAPVT XXI.

DE scopo, gratia, meritis Massilien-
sium satis diximus, nunc pauca de
prædestinatione subiungenda sunt.
Vbi in primis memoria repetendum
est quod supra declaravimus, Massilienses uni-
cum illud divinæ prædestinationis propo-
situm, quod Augustinus prædicat, in duo esse
partitos, unum quo vult omnes homines sal-
vos fieri, si tamen ipsi velint, alterum quo
hunc vel illum absolute eligit aut prædestinat
ad salutem.

Hoc ergo secundum prædestinationis sive
electionis propositum quod absolute prædesti-
nationem aut electionem vocant, omnes una-
nimiter ex prævisione alicujus quod se tenet
ex parte hominis concipi statuant: ut scilicet
illos Deus elegerit aut prædestinaverit, quos
præviderit ut ante explicuimus suâ libertate
credituros. Hilarius: *Ceterum præscientiam &*
prædestinationem vel propositum ad id valere conten-
dunt ut eos præscierit vel prædestinaverit, vel propo-
suerit eligere qui fuerant credituri. Et D. Prosper:
In hac sententia positi consequenter sapiunt eos esse
prædestinatos in vitam æternam, quos per libera vol-
untatis arbitrium fideles futuros præscierit Deus.
Perro non sic ista intelligenda sunt, quasi illos
omnes Deus elegerit ad salutem quos quo-
quo modo præsciverit esse credituros: sed illos
tantum quos perseveranter usq; in finem cre-
dituros, & in orandi accipiendique voluntate
sub ipso gratiæ adiutorio permanuros esse
præviderit. Nam si quis acceptam semel fidem
suâ voluntate desereret, non est dubium quin
eum decernerent in impietate perituros. Sic
sententiam illam explicat suis verbis August.

In Epist. Hilari ex lib. Exposit. quartum. præ-
posit. & p. ad Rom.

cum similiter erraret: Non ergo, inquit, elegit
Deus opera cuiuscquam in præscientia, quæ ipse dona-
turus est, sed fidem elegit in præscientia, ut quem cre-
diturum esse præsciverit ipsum elegerit cui Spiritum Sanctum
daret, ut bona operando etiam vitam æternam
consequeretur. Et paulo ante fidem illam
explicans dixerat: quia nisi quis credat, & in acci-
piendi voluntate permaneat, hoc est in fide & ora-
tione perseveret, non accipit donum Dei. Quæ
omnia Massilienses ibidem se acceptate restant.

Ex quibus Augustini verbis elucet manifeste
quod neminem ad vitam æternam eligi vel
prædestinari vellent, nisi qui non solum in fide,
sed etiam sub ipsa Spiritus Sancti gratia, quam
eis ad bene operandum Deus dederat, in finem
vitæ usque persisterent. Quod citra ullam ob-
scuritatatis vel ambiguitatis nebulam Prosper
exprimit: *Qui autem creditur sunt, quive in ea fide*
qua deinceps per Dei gratiam sit iuvanda mansuri
sunt præscisse ante mundi constitutionem Deum: &
eos prædestinasse in regnum suum, quos gratis voca-
ros, dignos futuros electione & de hac vita bono sine
excessuros esse præviderit. Ecce requirunt ad præ-

destinationem, ut in fide per gratiam iuvanda
mansuri sint, & ex hac vita bono sine, hoc est in
bona voluntate & bonis operibus per Spiritum
Sanctum scilicet proferendis excessuri. Sic
enim gratiam illam paulo ante ex Augustino
expressam vidimus. Vnde rursum Prosper ad-
versus Massiliensium opinionem, & argumen-
tum ex autoritate petiit instrui cupiens, hoc
sibi dilui postulat: *Quod vane omnium par invenitur*
ibid.
& una sententia, quæ propositum & prædestinationem
Dei secundum præscientiam receperunt. Nempe sic
ut hoc Massilienses assererent, ut ob hoc, inquit,
Deus alios vasa honoris, alios contumelia fecerit, quia
finem cuiuscquam prævideat, & sub ipso gratia ad-
iutorio in qua futurus esset voluntate & actione præ-
scierit. Vides manifestissime non aliter velle
Massilienses prædestinationis propositum de-
cerni à Deo nisi præviderit hominem non so-
lum esse crediturum, sed etiam in fide & sub ipso
gratiæ adiutorio, quod, ut supra late diximus, ad
bene operandum & perseverandum profusum ne-
cessarium statuant, permanurum. Neque enim
in eo inveniuntur errorem aliquem tenuisse
Massilienses, quod sine perseverantia in acce-
pta gratia & iustitia quemquam salvari posse
contenderent. Ex quo fit necessario, ut in illo-
rum opinione nemo ad salutem æternæ vitæ
prædestinari posset, nisi quem Deus in fine vi-
tæ sub ipso gratiæ adiutorio in bona voluntate &
actione futurum esse præscierit.

Ex his itaque primo intelligitur, quo sensu
accipienda sit illa usitatissima Semi-Pelagia-
norum & Augustini cum eis errantis phrasis
quod Deus eligat fidem. Nempe quod eligat
hominem propter fidem. Significatur enim ipsa
ratio electionis, quam homo offert eligenti
Deo. Et sic eodem sensu negant opera eligi, quia
videlicet, ut Augustinus explicat, opera non
ab humana libertate sicut fides proficiscitur,
sed Deus ea per Spiritum Sanctum ipse largitur. *In Epist. Hilari.*
Vnde supponunt jam fidem propter quam unus
præ alio ad accipiendum Spiritum Sanctum
eligitur, præcessisse. Nam ut in eodem errore
constitutus docuit, æquales sunt omnes ante meri-
tum, fidei scilicet, nec potest in rebus omnino æqua-
libus electio nominari: quoniam Spiritus Sanctus non
datur nisi credentibus. Hæc ergo electio hominis
ad accipiendam Spiritus Sancti gratiam pro-
pter fidem, est quædam tantum electionis pars
quæ non fortitur completam & absolutam
prædestinationis rationem, nisi postquam in
illa fide & gratia & bonis operibus per gratiâ
faciendis ad finem vitæ usq; permanurus, &
vita æterna dignus futurus esse præscitur.

Intelligitur secundo prædestinationem istâ
habere quandam rationem retributionis atque
mercedis, si non in executione, saltem in præ-
scientia Dei, de nemine quippe propositum præde-

prædestinationis absolvitur, nisi fides ejus & perseverantia in eadem fide & gratia, ex libera hominis voluntate futura videatur. Unde Prosper explicatâ Genuensibus hujusmodi prædestinatione subiungit: *Vi ipsa electorum prædub. Genuens. destinatio non fit nisi retributio.* Et res ipsa per se manifesta est. Nam sicut ipsa vita æterna non nisi merito fidei & perseverantiæ in bona voluntate per gratiam adjuta retribuitur, ita & voluntas dandi vitam æternam ad idem meritum revocanda est, si non nisi præeunte talis perseverantiæ prævisione concipitur. Electio quippe sive prædestinatio ad vitam æternam qua Massiliensibus eadem sunt, in hujusmodi voluntate præcipue constituta est. Quidquid enim præcedit hujusmodi voluntatem Dei, sive tota perfecta que natura, qualis per Dei gratiam in prima conditione donata est; sive vitiatæ naturæ qualescumque reliquiæ; sive gratia illa interna sine qua non potest vel integerima Adami natura credere; sive fides ipsa; sive gratia Christi sanans hominem; sive denique adjutorium Dei, sine quo in illa fide bonaque voluntate & actione perseverari non potest, electis & reprobis possunt esse communia: nec ullo modo voluntas profundendi in homines tanta beneficiâ prædestinationis ad vitam æternam vel electionis rationem habere potest: cum in multis tandem illo ultimo, quo tendunt omnia, vitæ æternæ sine frustrentur. Ex quo relinquitur ut juxta Massilienses nihil prædestinationis ad regnum, sive electionis ad vitam æternam rationem habere queat, nisi illud ultimum propositum Dei quo illos prædestinavit ad regnum suum quos in fide, bona voluntate & actione & gratiæ adjutorijs in finem usque suâ liberâ voluntate permanens esse præciverit: sive ut ipsi loquuntur, *Quos in fide qua deinceps per gratiam sit iuvanda mansuri sunt: Vel, quos de hac vita bono sine excessibus esse præviderit; vel, cuius finem præviderit. & sub ipso gratiæ adjutorio in qua futurus esset voluntate & actione præciverit: vel ut Augustinus similiter errans loquebatur, qui in Spiritu sancto per quem bona possit operari, libero arbitrio permanens est.*

Ex his denique manifestum est Semi-Pelagianos non minus atque Pelagianos propositum & prædestinationem Dei, ut Prosper loquitur, secundum præscientiâ recepit, prædestinationem, inquam, qua, ut idem loquitur, & Massilien-

In Epist. Prosp. ad Aug.
In Expos. quarumdam. Propos. Epist. ad Rom. prop. 60. & in Epist. Hilari ad Aug. citantur similia à Massiliensibus.
In Epist. cit. ad Aug.

ses semper intelligunt, aliquem prædestinat in regnum suum, sive in vitam æternam. Sed hoc inter eos discrimen est, quod Pelagiani nihil gratiæ non solum ad credendum, sed ne quidem ad operandum necessarium agnoscunt, illos prædestinari & eligi vellent à Deo, quos non modo credituros, sed etiam sanctos futuros immaculatosque præsciret, hoc est, quos eadem illâ naturali libertate bene operaturos sicut & credituros esse præcognosceret, ita videlicet, ut non opus esset ullâ prædestinatione Dei ad hoc ut aliquis sanctus & immaculatus operatione Dei fieret. Semi-Pelagiani è contrario, credere quidem nos posse sine Deo fidem nobis prædestinante atque donante censebant, non tamen posse vel unum opus bonum facere, nisi Deus illud creditibus dandum prædestinaret atque donaret, atque ita sanctos & immaculatos faceret. Quæ quidem prædestinatio & electio respectu illius particularis effectus, nempe sanctitatis & bonorum operum plena atque perfecta est, non tamen ejusmodi ut ab ea sola possit aliquis simpliciter electus aut prædestinatus esse vel dici. Hoc enim nemini competit nisi, postquam non solum sanctus esse & bene vivere & operari per gratiam Dei, sed etiam sub ipso gratiæ adjutorio, ut Prosper pro Massiliensibus loquitur, in eadem sanctitate & bonâ actione permanens esse præcitur. Hoc quia Deum non per gratiæ adjutorium facere, sed humanâ libertate (etsi non sine illo gratiæ adjutorio) putant fieri, hinc est, quod etiam ipsorum tota prædestinatio & electio non alia sit nisi secundum præscientiam. Nam sive totam sanctitatem atque justitiam, sive solam fidem, vel denique solam in sanctitate & bonâ operatione perseverantiam sub ipso gratiæ adjutorio humanæ libertati tribuas, omnis gratuita veraque prædestinatio & electio funditus tollitur, & ut Prosper dixit, *ipsa electorum prædestinatio non est nisi retributio.* Et hoc est quod in Epistola ad Augustinum juxta Massiliensium opinionem dicit Deum eos prædestinasse in regnum suum quos gratis vocatos, dignos futuros electione, & de hac vita bono sine excessibus esse præviderit. Nam electione dignum esse nihil est aliud nisi electionem alicui pro illa dignitate retribui.

In Epist. ad Aug.
In resp. ad Aug.
In resp. ad Aug. Co. n. 8.

Quomodo nolint definitum esse electorum numerum.

CAPVT XXII.

EX doctrina superiore intelligi potest quo sensu Massilienses uno animo & uno ore negent, prædestinatum electorum numerum nec augeri posse nec minui, seu ut Hilarius dicit, quod & illud pariter non accipiant; ut eligendorum reijcendorumque esse definitum numerum velint. Cum enim crebro &

Ita Prosper in Epist. ad Aug.
In Epist. ad Aug.

apertissime fateantur ut ex allegatis ante testimonijs manifestum est, Deum præcisse ante mundi constitutionem eos qui creaturi sunt, quæ in ea fide qua deinceps per gratiam sit iuvanda mansuri sunt: & eos prædestinasse in regnum suum; fieri non potest quin simul etiam fateantur, jam ante mundi constitutionem eadem præscientiâ certum

Ita Prosper in resp. ad Aug.